BUSINESS मित्र Plus

રિટાયરમેન્ટ ઈન્કમની યોજના બનાવતી વખતે તમારા માસિક ખર્ચથી શરૂઆત કરો

નિવૃત્તિ આયોજનની ચર્ચા ઘણીવાર મોટા ભંડોળના સંદર્ભમાં કરવામાં આવે છે, પરંતુ તમારા ખાતામાં રહેલો આંકડો વાર્તાનો માત્ર એક ભાગ છે. નિવૃત્તિ પછી જે મહત્વનું છે તે એ છે કે દર મહિને પગાર ન આવે ત્યારે કરિયાણુ, આરોગ્યસંભાળ, બિલ અને ક્યારેક ક્યારેક આવી પડતા ખર્ચને કેવી રીતે પહોંચી વળવું, નિવૃત્તિનું આયોજન કરતી વખતે ફુગાવો, કટોકટી, વીમો, વૈવિધ્યકરણ અને તમારી અપેક્ષિત જીવનશૈલીને ધ્યાનમાં લેવાની ભલામણ નિષ્ણાતો કરે છે. અને તેમના નિવૃત્તિ કેલ્ક્યુલેટર વર્તમાન ખર્ચ, નિવૃત્તિ પછીના વર્ષો, ફુગાવો અને કરવેરા પછીના વળતરને પણ ધ્યાનમાં લે છે.

તમને ખરેખર જોઈતી આવકથી શરૂઆત કરો

રોકાણ પસંદ કરતા પહેલા, નિવૃત્તિમાં તમારા સંભવિત માસિક ખર્ચનો અંદાજ કાઢો. મુસાફરી અને શોખ જેવા વિવેકાધીન ખર્ચથી ખોરાક, ઉપયોગિતાઓ, દવાઓ અને વીમા જેવી આવશ્યક ચીજોને અલગ કરો. પછી અંદાજ લગાવો કે આ ખર્ચ કેવી રીતે બદલાઈ શકે છે.

ફક્ત આજના ખર્ચાઓ પર આધારિત નિવૃત્તિ બજેટ ઝડપથી અવાસ્તવિક બની શકે છે કારણ કે આગામી 15 કે 20 વર્ષ સુધી કિંમતો યથાવત રહેવાની શક્યતા નથી. સેબી ખાસ કરીને ફુગાવાને એક પરિબળ તરીકે પ્રકાશિત

વેલ્થ ક્રિએશન

કરે છે જે ખરીદ શક્તિ ઘટાડે છે.

તમારા વિશ્વસનીય આવક સ્ત્રોતોની યાદી બનાવો

આગળ, દર મહિને રોકાણ વેચ્યા વિના પણ આવી શકે તેવા પૈસા પર નજર નાખો. આમાં EPF અથવા અન્ય નિવૃત્તિ બચતને આવકમાં રૂપાંતરિત, પેન્શન, ભાડાની આવક, વાર્ષિકી ચૂકવણી અથવા યોગ્ય થાપણો અને નાની બચત યોજનાઓમાંથી વ્યાજ શામેલ હોઈ શકે છે. આ વિશ્વસનીય આવક અને તમારા આવશ્યક ખર્ચ વચ્ચેનો તફાવત તમને જણાવે છે કે

તમારા રોકાણ પોર્ટફોલિયોને કેટલી રકમ પૂરી પાડવાની જરૂર પડશે. તે ફક્ત મનસ્વી નિવૃત્તિ ભંડોળને લક્ષ્ય બનાવવા કરતાં વધુ ઉપયોગી સંખ્યા છે.

અલગ ઈમરજન્સી રિઝર્વ રાખો

નિવૃત્તિ તમને અણધાર્યા બિલોથી બચાવતી નથી. મોટી તબીબી સારવાર, ઘરનું સમારકામ અથવા કૌટુંબિક કટોકટી માટે ટૂંકા ગાળાની સૂચના પર મોટી રકમની જરૂર પડી શકે છે. સેબી કટોકટી માટે પૂરતી બચત જાળવવા અને અણધાર્યા ઘટનાઓ અને તબીબી જરૂરિયાતો માટે પૂરતું વીમા કવર સુનિશ્ચિત કરવાની ભલામણ કરે છે. લાંબા ગાળાના વિકાસ માટે દરેક રૂપિયાનું રોકાણ કરવાને બદલે કટોકટીના નાણાં સરળતાથી સુલભ રાખો.

એક કરતાં વધુ સ્ત્રોતોમાંથી આવક બનાવો

સમગ્ર નિવૃત્તિ ભંડોળને એક જ ઉત્પાદનમાં મૂકવાથી પોતાની સમસ્યાઓ ઊભી થઈ શકે છે. યોગ્ય નિશ્ચિત-આવક રોકાણો, બજાર-સંકળાયેલ સંપત્તિઓ અને નિવૃત્તિ ઉત્પાદનોનું મિશ્રણ સ્થિરતા અને વૃદ્ધિ માટે કેટલીક સંભાવના બંને પ્રદાન કરી શકે છે. સેબી એસેટ વર્ગોમાં

નિવૃત્તિ આયોજન ફક્ત ભંડોળ પર નહીં, પણ આવક પર ધ્યાન કેન્દ્રિત કરીને ફુગાવા, કટોકટી, વૈવિધ્યકરણને ધ્યાનમાં લેવાની સલાહને અનુસરવાની સાથે ખર્ચ, ભરોસાપાત્ર આવકની ગણતરી કરીને રોકાણોમાં વૈવિધ્યતા લાવવાથી તે યોગ્ય રીતે કામ કરે છે

વૈવિધ્યકરણની ભલામણ કરે છે જેથી પોર્ટફોલિયો સંપૂર્ણપણે એક રોકાણ શ્રેણી પર આધારિત ન રહે. ચોક્કસ મિશ્રણ તમારી ઉંમર, નાણાકીય જરૂરિયાતો, જોખમ સહનશીલતા અને પૈસા કેટલા સમય સુધી ટકી શકે તેના પર આધાર રાખવો જોઈએ. ઉપાડની કાળજીપૂર્વક યોજના બનાવો. એકવાર તમે નિવૃત્ત થઈ જાઓ, પછીની વ્યૂહરચના પૈસા એકઠા કરવાથી તેનો ઉપયોગ કરવા સુધી બદલાય છે. જરૂર પડે ત્યારે મોટી રકમ ઉપાડવાને બદલે, નિયમિત ઉપાડ બજેટ સેટ કરો અને સમયાંતરે તેની સમીક્ષા કરો.

NPS નિયમોની અવગણના ન કરો

NPS નિવૃત્તિ-આવક યોજનાનો ભાગ બની શકે છે, પરંતુ તેના એક્ઝિટ સ્ટ્રક્ચર પર વિચાર કરવાની જરૂર છે. NPS ફ્રેમવર્ક હેઠળ, પાત્ર સબ્સ્ક્રાઈબર્સ એકમ રકમ લઈ શકે છે અને સામાન્ય એક્ઝિટ પર વાર્ષિકી માટે જરૂરી ભાગનો ઉપયોગ કરી શકે છે, વર્તમાન નિયમો વ્યવસ્થિત ઉપાડ અને ચોક્કસ લાભોને મુલતવી રાખવાના વિકલ્પો પણ પ્રદાન કરે છે. PFRDA ના નિયમોમાં 20 જુલાઈ, 2026 ના રોજ સુધારો કરવામાં આવ્યો હતો, તેથી રોકાણકારોએ ઉપાડનું આયોજન કરતા પહેલા તેમના સબ્સ્ક્રાઈબર શ્રેણીને લાગુ પડતા નિયમો તપાસવા જોઈએ. તેથી, નિવૃત્તિ આવક યોજના ફક્ત ભંડોળના લક્ષ્યાંક પર નહીં, પણ રોકડ પ્રવાહ પર આધારિત હોવી જોઈએ. આવશ્યક ખર્ચાઓથી શરૂઆત કરો, વિશ્વસનીય આવક બાદ કરો અને પછી નક્કી કરો કે બાકીની જરૂરિયાત રોકાણોમાંથી કેવી રીતે ભંડોળ પૂરું પાડવું. કટોકટી અનામત રાખો, ફુગાવાનો હિસાબ રાખો અને તમારી નિવૃત્તિ બચતને યોગ્ય સંપત્તિઓમાં સમજદારીપૂર્વક ફેલાવો.

ધ્યેય કાગળ પર શક્ય તેટલું મોટું ભંડોળ બનાવવાનું નથી. તે ભંડોળ તમને આગામી બજાર રેલી પર નાણાકીય રીતે નિર્ભર રાખ્યા વિના, લાંબા સમય સુધી પૂરતી આવક પૂરી પાડવાનું છે.

રોકાણકારોના પોર્ટફોલિયોમાં ફેરબદલ : લાર્જકેપના બદલે મિડકેપ શેરો તરફ વળ્યા

છેલ્લા કેટલાક સમયથી રાજકારણમાં દિશા બદલાઇ છે. જંતરમંતરમાં જેન-જીના આંદોલન બાદ રાજકારણમાં જેન-જીનું મહત્વ વધ્યું છે અને તમામ રાજકીય પક્ષો જેન-જીને મનાવવા માટેના પ્રયાસો આરંભી દીધા છે. તેવી જ રીતે શેરબજારમાં પણ દિશા બદલાઇ રહી છે. અત્યાર સુધી હેવીવેઇટ અને લાર્જકેપ શેરોમાં રોકાણ એ સુરક્ષિત અને સ્થિર માનવામાં આવતું હતું, પરંતુ છેલ્લા કેટલાક સમયથી રોકાણકારોનું મન વિચલિત થયું છે અને તેઓ મિડકેપ અને વધુ જોખમી રોકાણકારો સ્મોલકેપમાં રોકાણ કરતા જોવા મળી રહ્યા છે. કંપનીઓની કમાણીની દ્રષ્ટિએ પણ જોઇએ તો પસંદગીના મિડકેપ શેરોમાં કમાણીમાં ઝડપી વૃદ્ધિ જોવા મળી રહી છે. જેના લીધે રોકાણકારોનું આકર્ષણ પણ વધ્યું છે.

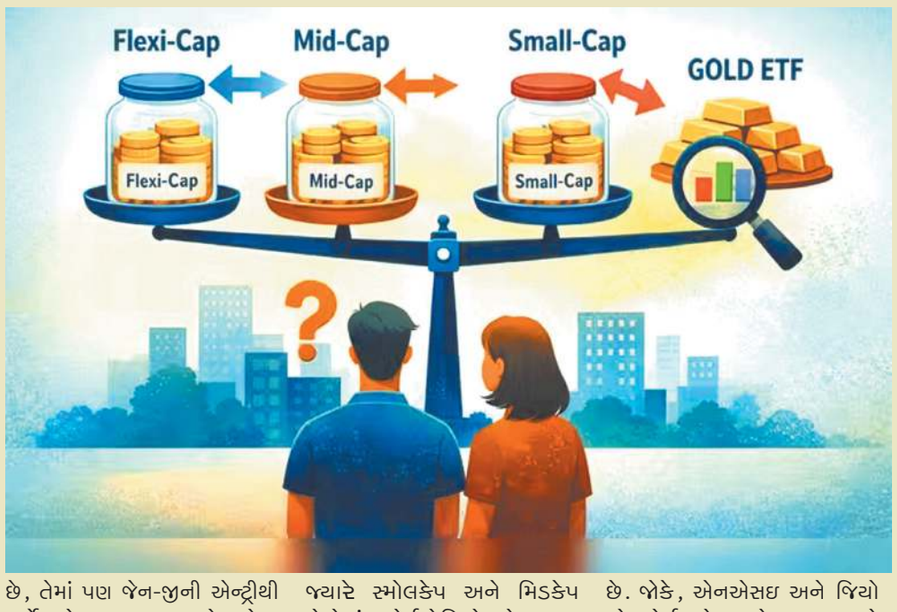

લાર્જકેપ શેરોમાં રોકાણકારોને વળતર સામાન્ય મળી રહ્યું છે, જેથી રોકાણકારો હવે નવા જોખમો લેવા તૈયાર થઇ ગયા છે અને તેઓ મિડકેપ અને સ્મોલકેપ શેરોમાં પોતાનો હાથ અજમાઇ રહ્યા છે. એસઆઇપી અને મ્યુચ્યુઅલ ફંડોમાં પણ મિડકેપ અને સ્મોલકેપ ફંડસમાં સૌથી વધુ રોકાણ આવી રહ્યું છે, તે દર્શાવે છે કે હવે રોકાણકારોને જોખમ લેવામાં રસ વધ્યો છે.

ભારતીય શેરબજારમાં રોકાણકારોની સંખ્યા વધી રહી છે, તેમાં પણ જેન-જીની એન્ટ્રીથી માર્કેટનો રૂખ બદલાતો જોવા મળી રહ્યો છે, જેઓ સારા ટ્રેક રેકોર્ડવાળી પણ ઉંચા ભાવ ન થયા

માર્કેટ વોચ

હોય તેવી કંપનીઓની પસંદગી કરી રહ્યા છે. જેથી આવનારા દિવસોમાં પસંદગીની મિડકેપ તથા સ્મોલકેપ શેરોમાં ઝડપી તેજી જોવા મળી શકે છે.

વધતી જતી મોંઘવારી અને ફુડ ઓઇલના વધતા જતા ભાવોને લઇને ફંડો ઇન્ડેક્સ બેઝડ નવી તેજીમાં સાવચેત બની ગયા છે. જ્યારે સ્મોલકેપ અને મિડકેપ શેરોમાં પોર્ટફોલિયો ફેરબદલ સાથે યથાવત રહ્યા છે. લોકલ

એફઆઇઆઇ પુનઃખરીદી મોડમાં, જેઓનું મિડકેપ શેરોમાં રોકાણ વધ્યું

ફંડો અને સ્થાનિક સંસ્થાકીય રોકાણકારોની ખરીદી પણ વધતી જાય છે. સ્મોલકેપ અને મિડકેપ શેરોની સાથે પ્રાયમરી બજારમાં આઇપીઓની વણઝાર અને શેરોનું અસાધારણ ઉંચા પ્રીમીયમે લિસ્ટીંગ થવાના કારણે રોકાણકારોનો ઉત્સાહ ચરમસીમાએ પહોંચી ગયો છે. જોકે, એનએસઇ અને જિયો પ્લેટફોર્મ જેવા મેગા ઇશ્યુઓ કતારમાં છે, તે આઇપીઓ પુર્વે સેકેન્ડરી બજારમાં લિક્વીડિટી ઘટે તેવી સંભાવના નકારી શકાતી નથી. પણ તે ઘટાડો પણ લાર્જકેપ શેરોમાં વેચવાલીથી જોવા મળી શકે છે. મિડકેપ અને સ્મોલકેપ શેરોમાં ઓછું વેચાણ રહેવાની સંભાવના છે. એફઆઇઆઇની વાત કરીએ તો તેઓ ભારત તરફ વળ્યા છે. સતત ચાર મહિનાની ભારે વેચવાલી બાદ તેઓ ભારતીય શેરબજારમાં ફરીથી દાવ લગાડી રહ્યા છે.

આ બદલાયેલા વલણના આધારે, એફપીઆઇએ ઓગસ્ટના શરૂઆતના અઠવાડિયામાં જ ભારતીય શેરબજારમાં રૂ. 23544 કરોડનું રોકાણ કર્યુ છે. જે જુલાઇમાં રૂ. 20200 કરોડનું હતું. એફઆઇઆઇના નવા રોકાણ માટેની વ્યૂહરચનામાં પણ મોટા ફેરબદલ જોવા મળ્યા છે. ફોરેન ફંડસ જે સામાન્ય રીતે લાર્જકેપ અને સેફ હેવન શેરો પર દાવ લગાવે છે, આ વખતે અલગ માર્ગ અપનાવ્યો છે તેઓ મિડકેપ શેરોમાં વધુ નાણાંનું રોકાણ કરી રહ્યાના અહેવાલો છે.

કંપનીના પ્રથમ ક્વાર્ટરના મજબૂત નાણાકીય પરિણામો, ભારતીય રૂપિયામાં સ્થિરતા અને અર્થતંત્રની નક્કર વૃદ્ધિની સંભાવનાઓ ફરી એકવાર વિદેશી ભંડોળનો વિશ્વાસ પુનઃસ્થાપિત કર્યો છે. વિદેશી રોકાણકારો દ્વારા તાજેતરની આ ખરીદી મહત્વપૂર્ણ માનવામાં આવે છે કારણ કે માર્ચ અને જુન વચ્ચે ભારતીય શેરબજારમાં ભારે વેચાણ રહ્યું હતું. જુલાઇ અને ઓગસ્ટમાં સતત ખરીદી હોવા છતાં વિદેશી રોકાણકારોએ 2026માં અત્યાર સુધીમાં રૂ. 2.30 લાખ કરોડ બહાર કાઢયા છે, જ્યારે 2025માં રૂ. 1.66 લાખ કરોડના કુલ આઉટફ્લો કરતા વધુ છે.

ગોલ્ડ ફિવર : મહિલા રોકાણકારોએ એક વર્ષમાં તેમના ETFમાં ત્રણ ગણો વધારો કર્યો

મહિલા રોકાણકારો સોના પર મોટો દાવ લગાવી રહ્યા છે. AMFI-ક્રિસિલ ફેક્ટબુક 2026 દર્શાવે છે કે માર્ચ 2026 માં મહિલાઓના પેસિવ ફંડ પોર્ટફોલિયોમાં ગોલ્ડ એક્સચેન્જ-ટ્રેડેડ ફંડ્સ (ETFs) નો હિસ્સો 16.4% હતો, જે માર્ચ 2025 માં 6.4% થી તીવ્ર વધારો હતો. આ વધારો મુખ્યત્વે ઈન્ડેક્સ ફંડ્સના ખર્ચે થયો હતો, જેનો હિસ્સો સમાન સમયગાળા દરમિયાન મહિલાઓના પેસિવ હોલ્ડિંગમાં 68% થી ઘટીને 51.1% થયો હતો. છેલ્લા પાંચ વર્ષમાં મહિલા રોકાણકારોમાં વર્તન પરિવર્તનનો મુખ્ય વલણ ઉભરી આવ્યું છે, ખાસ કરીને વિવિધ નાણાકીય ઉત્પાદનોમાં

સ્પેશિયલ

તેમના રોકાણ વિકલ્પોમાં. મહિલાઓ હવે ઉચ્ચ જોખમ ધરાવતા પરંતુ લાભદાયી ઈક્વિટી માર્કેટમાં રોકાણ કરતી વખતે વધુ આત્મવિશ્વાસ ધરાવે છે,

નાણાકીય વર્ષ 2021 માં છૂટક રોકાણકારોએ ગોલ્ડ ETF સંપત્તિમાં તેમનો હિસ્સો 4.6% થી વધીને નાણાકીય વર્ષ 2026 માં ત્રણ ગણાથી વધુ 14.9% જોયો. ગોલ્ડ અને સિલ્વર મ્યુચ્યુઅલ ફંડ્સ પસંદગીના હેજિંગ ટૂલ્સ તરીકે ઉભરી આવ્યા છે, જે તરલતા અને વ્યૂહાત્મક વૈવિધ્યકરણ બંને પ્રદાન કરે છે, એમ એક વિશ્લેષકે જણાવ્યું હતું. તેમણે ઉમેર્યું હતું કે આ વલણ રોકાણકારો સૂક્ષ્મ જોખમ વ્યવસ્થાપન અને શિસ્તબદ્ધ સંપત્તિ ફાળવણી તરફ સરળ ઈક્વિટી-માત્ર આશાવાદથી આગળ વધી રહ્યા છે તે પ્રતિબિંબિત કરે છે. મહિલા

રોકાણકારો અને રિલેશનશિપ મેનેજરો પરનો પાંચ વર્ષનો અભ્યાસ ઈક્વિરસ વેલ્થ લિમિટેડ દ્વારા હાથ ધરવામાં આવ્યો હતો, અને તે "એક્સપાન્ડિંગ હોરાઈઝન્સ: ચેન્જિંગ વેલ્થ મેનેજમેન્ટ બિહેવિયર્સ ઓફ ઈન્ડિયન વુમન - ક્વોલિટેટિવ એનાલિસિસ ઓફ ઈન્વેસ્ટર ઈવોલ્યુશન અક્રોસ એજ એન્ડ એફ્લુઅન્સ" શીર્ષકવાળા અહેવાલમાં પ્રકાશિત થયો હતો. આ અભ્યાસ દર્શાવે છે કે મહિલા રોકાણકારો ફિક્સ્ડ ડિપોઝિટ, સોનું અને મિલકત જેવી એપિસોડિક પ્રોડક્ટ ખરીદીઓથી દૂર થઈને લાંબા ગાળાના નાણાકીય લક્ષ્યો સાથે જોડાયેલા વૈવિધ્યસભર, ફાળવણી-આધારિત પોર્ટફોલિયો તરફ વધુને વધુ આગળ વધી રહ્યા છે. આ 'સલામતી-પ્રથમ' રોકાણથી ફાળવણી-આધારિત પોર્ટફોલિયો વ્યૂહરચનાઓ તરફના મુખ્ય વર્તણૂકીય પરિવર્તનને પ્રતિબિંબિત કરે છે.

નિષ્ણાતોએ જણાવ્યું હતું કે, નાણાકીય વર્ષ 2026 માં ઈક્વિટી ETF કરતાં સોના અને ચાંદીમાં વધુ રોકાણ આવ્યું હતું, જે આ શ્રેણી માટે પ્રથમ વખત હતું, જે "વૈશ્વિક અનિશ્ચિતતા અને કિંમતી ધાતુઓમાં તેજી" દ્વારા પ્રેરિત હતું. માર્ચ 2026 માં કુલ પેસિવ ફંડ AUM માં ગોલ્ડ ETF નો એકંદર

મહિલા રોકાણકારોના મ્યુચ્યુઅલ ફંડ પોર્ટફોલિયોમાં ગોલ્ડ ETF ફાળવણી FY26 માં લગભગ ત્રણ ગણી વધીને 16.4% થઈ ગઈ જે એક વર્ષ અગાઉ 6.4% હતી સાથે જ મહિલા રોકાણકારોએ FD ફાળવણી 45% થી ઘટાડીને 20% કરી, ઈક્વિટી ફંડ્સને પ્રોત્સાહન આપ્યું

હિસ્સો વધીને 12.5% થયો જે એક વર્ષ અગાઉ 5.2% હતો, કુલ સંપત્તિ રૂ. 1.71 લાખ કરોડ સુધી પહોંચી ગઈ અને માર્ચ 2021 થી પાંચ વર્ષનો ચક્રવૃદ્ધિ વાર્ષિક વૃદ્ધિ દર 64.7% રહ્યો. નાણાકીય વર્ષ 2026 માં ગોલ્ડ ETF માં ચોખ્ખો પ્રવાહ રૂ. 0.69 લાખ કરોડ હતો, જે પાછલા પાંચ નાણાકીય વર્ષમાં કુલ રૂ. 30,213 કરોડના કુલ પ્રવાહ કરતા બમણાથી વધુ છે. મહિલા રોકાણકારોના એકંદર મ્યુચ્યુઅલ ફંડ હોલ્ડિંગમાં પણ વ્યાપક સ્તરે વધારો થયો છે.

ચીનના મોંઘા પોલિએસ્ટર વચ્ચે ભારતીય ટેક્સટાઇલ ઉદ્યોગ માટે નવી તક

વૈશ્વિક પેટ્રોકેમિકલ અને પોલિએસ્ટર બજારમાં ભૂરાજકીય તણાવને કારણે સર્જાયેલા સપ્લાય-ચેઇન વિક્ષેપોએ ભારતીય ટેક્સટાઇલ ઉદ્યોગ સામે પડકારો ઊભા કરવાની સાથે નવી તકોના દ્વાર પણ ખોલ્યા છે. ઈરાન-અમેરિકા વચ્ચેના સંઘર્ષ અને હોર્મુઝ સ્ટ્રેટ તથા બાબ-અલ-મંડેબ આસપાસના દરિયાઈ માર્ગોમાં સર્જાયેલા વિક્ષેપોની સીધી અસર મરીન લોજિસ્ટિક્સ, ફ્રેઇટ ખર્ચ અને ક્રૂડ ઓઇલના ભાવ પર પડી રહી છે. તેના પરિણામે આયાતી કાચા માલનો લેન્ડેડ કોસ્ટ વધી રહ્યો છે.

આ પરિસ્થિતિમાં ચીનથી આયાત થતા પોલિએસ્ટર ઉત્પાદનોના ભાવમાં છેલ્લા કેટલાક અઠવાડિયામાં નોંધપાત્ર વધારો જોવા મળ્યો છે. બજારના અહેવાલો મુજબ XFM, Tongkung અને Hengyi જેવા અગ્રણી ચીની સપ્લાયર્સે છેલ્લા દસ દિવસમાં POY, DTY અને FDYના ક્વોટેશનમાં પ્રતિ મેટ્રિક ટન આશરે 150થી 200 અમેરિકી ડોલરનો વધારો કર્યો છે. ફ્રેઇટ અને વીમા ખર્ચમાં વધારા સાથે આયાતી માલની વાસ્તવિક પડતર વધુ ઊંચી થવાની શક્યતા છે.

ચીનમાંથી આયાત થતા પોલિએસ્ટર કાચા માલના ભાવમાં થયેલા વધારાની સામે ભારતમાં ઉત્પાદિત પોલિએસ્ટર કાચો માલ હાલ આયાતી માલની તુલનામાં વધુ સ્પર્ધાત્મક સ્થિતિમાં જોવા મળી રહ્યો છે. સ્થાનિક ઉત્પાદન ઉપલબ્ધ હોવાને કારણે આયાતકારો માટે લાંબી સપ્લાય ચેઇન, દરિયાઈ પરિવહન, ફ્રેઇટ, વીમો અને અન્ય આયાત ખર્ચનો બોજ પણ ઘટાડી શકાય છે.

આ સ્થિતિ ભારતીય પોલિએસ્ટર વેલ્યુ ચેઇન માટે મહત્વપૂર્ણ વળાંક સમાન બની શકે છે. વૈશ્વિક સપ્લાય-ચેઇનમાં અનિશ્ચિતતા વધે અને ચીનમાંથી માલ મંગાવવો મોંઘો બનતો જાય ત્યારે સ્થાનિક કાચા માલની ઉપલબ્ધતા ભારતીય ટેક્સટાઇલ ઉત્પાદકોને ખર્ચ અને પુરવઠાની દૃષ્ટિએ વધુ સ્થિરતા આપી શકે છે.

સુરત સહિત ટેક્સટાઇલ ક્લસ્ટરોમાં રોકાણની નવી આશા જાગી છે. ભારતનું ટેક્સટાઇલ ઉત્પાદન ઈકોસિસ્ટમ હાલમાં દેશના વિવિધ કાપડ કેન્દ્રોમાં સક્રિય છે. સુરત ઉપરાંત ભિવંડી, માલેગાંવ, ઈચલકરંજી, લુધિયાણા, પાણીપત, ભીલવાડા, ઉત્તર પ્રદેશ તથા દક્ષિણ ભારતના ટેક્સટાઇલ ક્લસ્ટરોમાં ઉત્પાદન અને વેપારી પ્રવૃત્તિ ચાલુ છે.

પોલિએસ્ટર આધારિત કાપડના ઉત્પાદનમાં ભારતની મજબૂત સ્થિતિને જોતા સ્થાનિક ઉત્પાદકો હવે માત્ર ઉત્પાદન જાળવી રાખવા નહીં, પરંતુ ટેકનોલોજી અપગ્રેડેશન તરફ પણ ધ્યાન

વૈશ્વિક સપ્લાય-ચેઇન વિક્ષેપોથી આયાતી પોલિએસ્ટર કાચા માલનો લેન્ડેડ કોસ્ટ વધ્યો; સ્થાનિક ઉત્પાદકો વધુ સ્પર્ધાત્મક બન્યા – સુરત સહિત દેશના ટેક્સટાઇલ ક્લસ્ટરોમાં આધુનિક મશીનરીમાં રોકાણની સંભાવના

આપી રહ્યા છે. નફાકારકતામાં સુધારો, સ્થાનિક માંગમાં સ્થિરતા અને નિકાસની સંભાવનાઓને પગલે આધુનિક હાઈ-સ્પીડ વિવિંગ મશીનરીમાં રોકાણની સંભાવના વધી છે.

તેની સાથે સરક્યુલર નીટીંગ, વોર્પ નીટિંગ અને Raschel નીટિંગ જેવી આધુનિક ટેકનોલોજીમાં પણ રોકાણ અંગે ઉદ્યોગકારો વધુ ગંભીરતાથી વિચાર કરી રહ્યા છે. આવી ટેકનોલોજીનો હેતુ માત્ર ઉત્પાદન ક્ષમતા વધારવાનો નહીં પરંતુ ઉત્પાદકતા, ગુણવત્તા, ઉત્પાદનની સુસંગતતા અને આંતરરાષ્ટ્રીય ધોરણોને અનુરૂપ કાપડ બનાવવાની ક્ષમતા વધારવાનો છે.

ચીન સામે ભારતને સપ્લાય-ચેઇનનો લાભ મળવાની શક્યતા છે.વૈશ્વિક ખરીદદારો માટે હવે માત્ર સસ્તો માલ પૂરતો નથી. સપ્લાયની વિશ્વસનીયતા, ડિલિવરીનો સમય, ગુણવત્તાની સ્થિરતા અને લોજિસ્ટિક્સની ખાતરી પણ મહત્વપૂર્ણ બની છે. હોર્મુઝ સ્ટ્રેટ અને બાબ-અલ-મંડેબ જેવા મહત્વપૂર્ણ દરિયાઈ માર્ગોમાં વિક્ષેપથી આ પરિબળોનું મહત્વ વધુ વધ્યું છે.

ચીનમાંથી આવતો માલ વધુ મોંઘો અને સપ્લાયની દૃષ્ટિએ અનિશ્ચિત બને ત્યારે ભારત પાસે સ્થાનિક પોલિએસ્ટર ઉત્પાદન અને મજબૂત ડાઉનસ્ટ્રીમ ટેક્સટાઇલ ઉદ્યોગનો લાભ છે. કાચા માલથી લઈને યાર્ન, ફેબ્રિક અને ગાર્મેન્ટ સુધીની વેલ્યુ ચેઇન દેશમાં ઉપલબ્ધ હોવાથી ભારત વૈશ્વિક ખરીદદારો માટે વૈકલ્પિક ઉત્પાદન કેન્દ્ર તરીકે વધુ આકર્ષક બની શકે છે.

ભારતીય ટેક્સટાઇલ ઉદ્યોગકારો માટે સૌથી મોટી તક નિકાસ બજારમાં ઊભી થઈ શકે છે. સુરત સહિત ઉત્તર અને દક્ષિણ ભારતના ટેક્સટાઇલ ક્લસ્ટરોના ઉત્પાદકો અને નિકાસકારો અમેરિકા, બ્રિટન, યુરોપિયન યુનિયન તથા

મધ્યપૂર્વના બજારોમાં પોતાની હાજરી વધારવા માટે વધુ સક્રિય બની રહ્યા છે.

ખાસ કરીને ભારત-યુ.કે. મુક્ત વેપાર કરારથી બજારની પહોંચમાં સુધારો થવાની અપેક્ષા ઉદ્યોગ માટે મહત્વપૂર્ણ બની શકે છે. યુરોપિયન બજારમાં પણ ભારતીય ટેક્સટાઇલ અને તૈયાર વસ્ત્રો માટે વધતી તકોનો લાભ લેવામાં આવે તો નિકાસનો વ્યાપ વધારી શકાય છે.

વૈશ્વિક ટેક્સટાઇલ સપ્લાય ચેઇનમાં

બિઝનેસ વ્યૂ

ભારતનું સ્થાન મજબૂત કરવાની તક સર્જાઈ છે.

વર્તમાન પરિસ્થિતિને માત્ર કાચા માલના ભાવ વધારાના પડકાર તરીકે જોવાને બદલે ભારતીય ટેક્સટાઇલ ઉદ્યોગ માટે લાંબા ગાળાની વ્યૂહાત્મક તક તરીકે જોવામાં આવી રહી છે. ચીન આધારિત સપ્લાય ચેઇનમાં વધતા ખર્ચ અને ભૂરાજકીય જોખમોની વચ્ચે ભારત પાસે સ્થાનિક કાચા માલ, વિશાળ ઉત્પાદન ક્ષમતા, કુશળ માનવબળ, મજબૂત ડાઉનસ્ટ્રીમ ઈકોસિસ્ટમ અને મોટા સ્થાનિક બજારનો લાભ છે.

જો આ તબક્કે ટેક્સટાઇલ ઉદ્યોગ ટેકનોલોજી અપગ્રેડેશન, ઊર્જા કાર્યક્ષમતા, ગુણવત્તા સુધારણા અને નિકાસ આધારિત ઉત્પાદન ક્ષમતા વધારવામાં રોકાણ કરે તો ભારત વૈશ્વિક ટેક્સટાઇલ મેન્યુફેક્ચરિંગ અને નિકાસ ક્ષેત્રે પોતાનું સ્થાન વધુ મજબૂત કરી શકે છે.

આમ, વૈશ્વિક સપ્લાય-ચેઇનના વર્તમાન વિક્ષેપો ભારત માટે તાત્કાલિક ખર્ચના પડકાર સાથે લાંબા ગાળાની ઔદ્યોગિક તક પણ લઈને આવ્યા છે. ખાસ કરીને પોલિએસ્ટર આધારિત ટેક્સટાઇલ વેલ્યુ ચેઇનમાં સ્થાનિક કાચા માલની સ્પર્ધાત્મકતા, આધુનિક ઉત્પાદન ટેકનોલોજી અને વૈશ્વિક બજારોમાં વધતી પહોંચ ભારતને ચીનના વિકલ્પ તરીકે ઉભરવાની દિશામાં આગળ ધપાવી શકે છે.

ચીનથી ભારતમાં પોલિએસ્ટર POY, નાયલોન, વિસ્કોસ અને સ્પેશ્યલિટી યાર્નની આવકમાં હાલ ઘટાડો જોવા મળી રહ્યો છે. પોલિએસ્ટર ફિલામેન્ટ યાર્ન ઉદ્યોગમાં નબળી ડાઉનસ્ટ્રીમ માંગ, પ્લાન્ટ ઓપરેટિંગ રેટમાં ફેરફાર, માર્જિનનો દબાવ અને ઉત્પાદન-પુરવઠાના પુનઃસંતુલનના સ્પષ્ટ સંકેતો મળે છે.

ચીનમાંથી ભારતમાં આવતાં

ચીનથી આયાત થતા યાર્ન પર લેન્ડેડ કોસ્ટ વધવાથી ઈમ્પોર્ટર નવા ઓર્ડરથી દૂર રહ્યા છે

- » નવા ઓર્ડર મળતા નથી.
- » ચીની મિલ નવા ક્વોટેશન આપી રહી નથી.
- » અગાઉના ઓર્ડરની શિપમેન્ટ તારીખ આગળ ધકેલાઈ છે.
- » કન્ટેનર બુકિંગમાં વિલંબ છે.
- » ઉત્પાદન થયેલું યાર્ન સ્થાનિક ચીનના બજારમાં જ વેચાઈ રહ્યું છે.
- » ચોક્કસ ગ્રેડની ઉપલબ્ધતા નથી.
- » માલનું લેન્ડેડ કોસ્ટ વધવાથી ભારતીય આયાતકાર નવા ઓર્ડરથી દૂર રહ્યા છે.

પોલિએસ્ટર POY, નાયલોન ફિલામેન્ટ યાર્ન, વિસ્કોસ ફિલામેન્ટ યાર્ન તથા વિવિધ સ્પેશ્યલિટી/રિફરન્શિએટેડ યાર્નની સપ્લાયમાં ઘટાડો થવાના અહેવાલો વચ્ચે સુરત સહિત ભારતના મુખ્ય મેન-મેડ ટેક્સટાઇલ કેન્દ્રોમાં આયાતી યાર્નની ઉપલબ્ધતા અંગે ચિંતા ઊભી થઈ છે.

સુરત, માલેગાંવ, ભિવંડી, ઈચલકરંજી અને નવાપુર જેવા કેન્દ્રોમાં ચીનમાંથી આવતાં ચોક્કસ પ્રકારના યાર્નનો ઉપયોગ ખાસ કરીને એવી ગુણવત્તા, ડેનિયર, કલર, લસ્ટર, ક્રોસ-સેક્શન અને ટેક્નિકલ સ્પેસિફિકેશન માટે થાય છે, ચીનના ઉત્પાદન-ઓપરેશન, સ્થાનિક માંગ, કાચા માલના ભાવ, નફાકારકતા, ઈન્વેન્ટરી અને આંતરરાષ્ટ્રીય વેપાર નીતિઓ–આ બધા પરિબળો સાથે મળીને સપ્લાયને અસર કરી રહ્યા હોવાનું સંશોધન સૂચવે છે.

ચીનની સ્થાનિક માંગ નબળી રહેવી સૌથી મોટું કારણ એ છે કે,"ચીન વિશ્વનું સૌથી મોટું પોલિએસ્ટર અને કેમિકલ-ફાઈબર ઉત્પાદન કેન્દ્ર છે. પરંતુ યાર્નનું ઉત્પાદન વધારવું અને વાસ્તવિક માંગ વધવી–બન્ને અલગ બાબતો છે.

2026માં ચીનના પોલિએસ્ટર ફિલામેન્ટ યાર્ન માર્કેટમાં ડાઉનસ્ટ્રીમ માંગ સંપૂર્ણ રીતે પુનઃપ્રાપ્ત થઈ નથી. CCFGroupના ઓગસ્ટના બજાર વિશ્લેષણમાં પણ ડાઉનસ્ટ્રીમ માંગમાં સંપૂર્ણ સુધારો હજુ બાકી હોવાનું અને વિવિધ વીવિંગ સેગમેન્ટમાં પરિસ્થિતિમાં મોટો તફાવત હોવાનું નોંધાયું છે.

આ સ્થિતિમાં ચીની મિલો ઉત્પાદન ઘટાડે, પ્લાન્ટના ઓપરેટિંગ રેટમાં ફેરફાર કરે અથવા ઊંચા માર્જિનવાળા ઉત્પાદનોને પ્રાથમિકતા આપે તો નિકાસ માટે ઉપલબ્ધ ચોક્કસ યાર્નની માત્રા ઘટી શકે છે.

POYમાં ઉત્પાદન કરતાં માર્જિનનો પ્રશ્ન વધુ મહત્વનો છે.POYના ભાવને માત્ર યાર્નની માંગ નક્કી કરતી નથી. તેની પાછળ PTA, MEG, PX, ક્રૂડ ઓઇલ અને પોલિએસ્ટર ચેઇનના ભાવ જોડાયેલા છે.

જુલાઈ–ઓગસ્ટના ડેટા અનુસાર ચીનમાં PFY માર્કેટમાં માર્જિનમાં ભારે વધઘટ જોવા મળી હતી. નબળી ડાઉનસ્ટ્રીમ માંગ અને ફીડસ્ટોક ખર્ચ વચ્ચે POY/FDYના માર્જિનમાં નોંધપાત્ર ફેરફાર થયો હતો.

અર્થાત્, ચીનની મિલ માટે દરેક કિલો યાર્નનું ઉત્પાદન ચાલુ રાખવું હંમેશા આર્થિક રીતે ફાયદાકારક નથી.

આવી સ્થિતિમાં મિલો ઉત્પાદન ઘટાડે,મશીન મેન્ટેનન્સ માટે શટ